

Regelrådet är ett oberoende särskilt beslutsorgan utsett av regeringen. Rådets uppgift består av att bedöma konsekvensutredningars kvalitet med hänsyn till de effekter författningsförslaget kan få för företag.

Post- och telestyrelsen
Box 5398
102 49 Stockholm

Yttrande över Post- och telestyrelsens förslag till föreskrifter om undantag från tillståndsplikt för användning av vissa radiosändare

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I remissen föreslås nya föreskrifter som ersätter föreskrifter (PTSFS 2014:5) om undantag från tillståndsplikt för användning av vissa radiosändare. Genom förslaget införs 7 nya undantag från tillståndsplikt. Tre av dessa härrör från kommissionens genomförandebeslut (2014/702/EU) om harmoniserad användning av radiospektrum för utrustning som använder ultrabredbandsteknik (UWB) i gemenskapen. Fyra undantag är nationella och består av förslag om undantag för:

- Användning av radiosändare för järnvägens säkerhetssystem i 516-8516 kHz-bandet
- Användning av amatörradiosändare i 1900-2000 kHz-bandet (två undantag)
- Landmobil i trafik i 69 MHz-bandet

Ändringar föreslås också i 14 undantag. I ett fall införs dutycycle (landmobil trafik i 444 MHz-bandet) och i flera fall görs undantagen mindre begränsade genom exempelvis införande av villkor som medger användning av alternativa tekniker. Undantaget för DECT-användning görs mindre begränsande genom att kravet på sladdlösa telefoner tas bort och därigenom tillåts även dataöverföring via DECT-teknik. Tre av undantagen ändras också till följd av UWB-beslutet. Utöver det görs vissa förtydliganden och redaktionella ändringar.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

Av remissen framgår att tillståndsplikten innebär administrativa och andra kostnader för användare av radiosändare som behöver ansöka om tillstånd. Syftet med föreskrifterna om undantag från tillståndsplikt för radiosändare är att göra det möjligt för konsumenter och andra användare att utnyttja radioteknik för olika ändamål utan att behöva ansöka om tillstånd hos Post- och telestyrelsen (PTS).

Enligt Regelrådet är redovisningen godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Av remissen framgår att något alternativt förfarande till att meddela föreskrifter om undantag inte finns idag. Om föreskrifter inte skulle meddelas skulle lagens krav på tillstånd gälla för all användning av radiosändare. Många av undantagen är också tillkomna som följd av tvingande EU-beslut.

Enligt Regelrådet hade det varit önskvärt med en redovisning av om eventuellt ytterligare undantag har övervägts. Regelrådet finner dock att redovisningen är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Av remissen framgår att flera nya och ändrade undantag är en följd av kommissionens genomförandebeslut (2014/702/EU) om harmoniserad användning av radiospektrum för utrustning som använder ultrabredbandsteknik (UWB) i gemenskapen. Vidare framgår att förslaget kommer att anmälas till EU-kommissionen enligt direktiv 98/34/EG.

Regelrådet finner att redovisningen är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Av remissen framgår att det är viktigt att de nya undantagen samt ändringarna genomförs så fort som möjligt. Ikraftträdandet ligger trots detta långt fram i tiden vilket bland annat beror på den frysningstid som gäller för anmälningar enligt direktiv 98/34/EG. PTS föreslår därför att föreskrifterna ska träda i kraft den 1 januari 2016. Fram till dess ska nu gällande undantagsföreskrifter (PTSFS 2014:5) tillämpas. Vidare anges att inga särskilda informationsinsatser behövs utan information läggs ut på PTS webbsida såsom gjorts tidigare.

Regelrådet finner att redovisningen är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Av konsekvensutredningen framgår att föreskrifterna berör tillverkare, återförsäljare och användare av radioutrustning. Användare av radioutrustning kan exempelvis vara ett företag som låter sina anställda använda mobiltelefoner. I praktiken innebär det att samtliga juridiska och fysiska personer i Sverige samt besökare i Sverige berörs av föreskrifterna om undantag från tillståndsplikt. Vidare anges att dagens utbredning av trådlös kommunikation innebär att praktiskt taget alla företag berörs av regleringen. I Sverige tillverkas radioutrustning på allt från mycket stora internationellt verksamma koncerner till små företag. På samma sätt importeras, exporteras och säljs radioutrustning av såväl stora återförsäljningskedjor som små enskilda butiker. Slutligen använder samtliga företag på något sätt radioutrustning i sin verksamhet.

Enligt Regelrådet är redovisningen i vissa delar godtagbar eftersom den direkta påverkan på företag bedöms bli begränsad avseende flera av delförslagen. Däremot saknar konsekvensutredningen helt en redovisning av de järnvägsoperatörer som bedriver näringsverksamhet och som kan komma att beröras av delförslaget om undantag av tillståndsplikt för användning av radiosändare för järnvägens säkerhetssystem i 516-8516 kHz-bandet. Av det skälet finner Regelrådet att redovisningen är bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Av konsekvensutredningen framgår att flertalet av delförslagen inte får någon direkt administrativ påverkan för berörda företag eftersom det inte finns några som har sådana tillstånd idag. Vidare framgår att om undantag inte införs för tillståndsplikt av radiosändare för järnvägens säkerhetssystem i 516-8516 kHz-bandet, järnvägens säkerhetssystem ATC-2, skulle järnvägsoperatören vara tvungen att lägga tid på ansökan om tillstånd. Genomsnittlig tidsåtgång för att ansöka om ett tillstånd är en timme. Med en timlön på 320 kr skulle det innebära en administrativ engångskostnad om 320 kr per inskickad ansökan om tillstånd. Vidare framgår att det föreslagna undantaget omfattar de idag ca 65 000 tillståndspliktiga radiosändare som finns i så kallade baliser och som ingår i järnvägens säkerhetssystem ATC-2.

Enligt Regelrådet saknar konsekvensutredning en preciserad redovisning av förslagets påverkan på de administrativa kostnaderna för de järnvägsoperatörer som är företag. Exempelvis hur många företag som berörs och hur många tillståndspliktiga radiosändare dessa företag har enskilt och sammantaget. I avsaknad av sådan information kan Regelrådet inte bedöma förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader. Regelrådet finner därför att Redovisningen är bristfällig.

Andra kostnader och förändringar i företagets verksamhet

Av konsekvensutredningen framgår att flertalet av delförslagen inte får någon direkt kostnadspåverkan för berörda företag eftersom det inte finns några som har sådana tillstånd idag. Vidare framgår att PTS kommer göra en bedömning av vilken avgiftskategori en tillståndsansökan ska tillhöra när en ansökan om tillstånd av radiosändare för järnvägens säkerhetssystem i 516-8516 kHz-bandet kommer till PTS. Om det exempelvis rör sig om att det anses vara ett mobilstationsnät för mobila elektroniska kommunikationstjänster får tillståndshavaren betala en årlig avgift om 195 kr per sändare (185 kr avser avgift för tillstånd och 10 kr avser avgift för tillsyn). Beroende av tillståndsansökan kan det också komma att bedömas som en annan sändare som inte har nämnts i listan tidigare och som inte är undantagen från tillståndsplikt varpå en årlig avgift om 230 kr per sändare debiteras, dock högst 2 300 kr per tillstånd och år (2 200 kr avser avgift för tillstånd och 100 kr avser avgift för tillsyn).

Enligt Regelrådet framgår det inte av konsekvensutredningen om samrådsskyldigheten enligt 7 § avgiftsförordningen (1992:191) är tillämplig och om avgifterna därmed är undantagna från kravet på att upprätta en konsekvensutredning enligt 2 § punkt 2 förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Regelrådets bedömning av den remitterade konsekvensutredningen är att det saknas en preciserad redovisning av förslagets påverkan på de finansiella kostnaderna för de järnvägsoperatörer som är företag. Exempelvis hur många företag som berörs och hur många tillståndspliktiga radiosändare dessa företag har enskilt och sammantaget. I avsaknad av sådan information kan Regelrådet inte bedöma förslagets påverkan på företagens andra kostnader. Regelrådet finner därför att redovisningen är bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Av konsekvensutredningen framgår att undantag från tillståndsplikt minskar inträdeshindren till en mängd olika marknader för radioutrustning och radiobaserade tjänster. Företag som utvecklar, tillverkar eller säljer radioutrustning kan från början anpassa utrustningen till förutsägbara regler. Undantagen från tillståndsplikt anges därför bidra till effektiv konkurrens på marknader för radioutrustning och radiobaserade tjänster.

Enligt Regelrådet är redovisningen godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Av konsekvensutredningen framgår att regelförändringen bland annat kan bidra till att ny utrustning kommer ut snabbare på marknaden. Det kan också bidra till helt nya verksamheter. Regleringen kan också bidra till att nya företag lättare kan etablera sig på marknader för radiobaserade tjänster genom att de inte först behöver försäkra sig om att de får tillgång till frekvenstillstånd för att kunna leverera sina tjänster. Som framgår under punkten konkurrensförhållanden minskas också inträdeshindren och reglerna blir förutsägbara. Förslaget anges också medföra en positiv effekt för innovation på marknader för radioutrustning och radiobaserade tjänster.

Enligt Regelrådet är redovisningen godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Som framgår i redovisningen av punkterna konkurrensförhållanden och påverkan i andra avseenden minskas inträdeshindren, reglerna blir förutsägbara och nya verksamheter kan uppstå genom undantagsreglerna.

Enligt Regelrådet är det tydligt att de föreslagna undantagsreglerna underlättar för de företag som berörs och då särskilt mindre företag som generellt sätt är mer påverkade av krångliga regler. Av det skälet finner Regelrådet att redovisningen är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Enligt Regelrådet finns en godtagbar redovisning av ett flertal punkter. Däremot saknas helt preciserade uppgifter om de järnvägsoperatörer som bedriver näringsverksamhet och hur förslaget ekonomiskt kan komma att påverka dessa företag. Mot den bakgrunden finner Regelrådet att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 1 april 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist, ordförande, Lennart Palm, Leif Melin och Jeanette Bohman. Ärendet föredrogs av Christian Pousette.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Christian Pousette
Föredragande